

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גיליון א' תצב

ערב שבת קודש פ' שמות, כ"ף טבת ה'תשפ"ג
שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ב שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומאה ועשרים שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' מרדכי מאיר הכהן ע"ה

בן הרב חיים אלעזר הכהן ע"ה

בריסקי

נפטר אור לי"ד טבת ה'תשע"ב

וזוגתו מרת עטיל נחמה בת ר' ישראל יוסף ע"ה בריסקי

נפטרה ביום י"א כסלו ה'תשפ"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בתם וחתנם

הרה"ת ר' מרדכי אברהם הכהן וזוגתו מרת רבקה לאה

ומשפחתם שיחיו כ"ץ

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח'י רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ומלאה הארץ דעה את ה'

בקשר עם כ"ף טבת – יום ההילולא של הרמב"ם ז"ל שחל בעש"ק זה, הננו מביאים בזאת צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על הדרן לספר "יד החזקה" (נדפס (באידיש) בלקו"ש חכ"ו ע' 114 ואילך)

להלן פענוח הצילום כפי שהוא לפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

רמב"ם סוף הל' מלכים ומלחמותיהם וסיום הספר ז"ל; ובאותו הזמן כו' לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד, ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כפי כח האדם שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, עכ"ל.

מדברי הרמב"ם נראה שכתב כאן שני דברים, חדא, שיהיו ישראל יודעים דברים סתומים, ועוד, שישגו דעת בוראם, ומדקדים לפני זה שלא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד – רק זה, מובן דשני דברים אלה נכללים בלדעת את ה', וצ"ע מאי בינייהו, ועוד צ"ע דמלשון הרמב"ם משמע (קצת) שמ"ש "כפי כח האדם" קאי על הסמוך לו "וישיגו דעת בוראם", אבל במ"ש לפני זה שיהיו "יודעים דברים הסתומים" אין הגבלה זו, וצ"ע.

עוד יל"ע במה שהביא הרמב"ם גם סיום הכתוב "כמים לים מכסים" מה **נתוסף עי"ז בענינו**, שהרי בהתחלת הכתוב **כבר** מבואר שלא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד, ויוקשה יותר – שבהל' תשובה (פ"ט ה"ב) כתב וז"ל: שבאותן הימים תרבה הדעה והחכמה והאמת שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה'. עכ"ל. ולא הביא סיום הכתוב.

ויש לומר בזה, דהנה בתחלת ספרו – בריש הלכות יסוה"ת כתב הרמב"ם וז"ל; יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון, והוא ממציא כל הנמצא וכל הנמצאים בשמים וארץ ומה שביניהם, לא נמצאו אלא מאמתת המצאו, עכ"ל. והאריך שם בכמה הלכות לבאר בפרטיות כמה דברים בנוגע לשלימות מציאות ה' **נוסף על הכלל** שהוא מצוי ראשון (שכל הנמצאים צריכין לו וכו') ומסיים (בה"ו): וידיעת דבר זה מצות עשה שנאמר אנכי ה' אלקיך. ונראה מזה דס"ל להרמב"ם דכל הני דברים בשלימות מציאות ה', שכתבם לפני זה, נכללים במ"ע זו, ועוד שאינו מספיק מה שיודע מכללות ענין מציאות ה', אלא שצריך שידע גם פרטים אלה, ובזה יתקיים המ"ע לידע את ה', וכ"כ במגדל עוז שם ה"א.

ונראה בזה, דהנה בשיטת הרמב"ם דהאמנת האלקות היא ממנין המצות כמ"ש במנין המצות שבריש ספר היד ובס' המצוות מ"ע א' (וכ"ה שיטת הרמב"ן בהשגותיו לסהמ"צ שם), הקשה הר' חסדאי (בספר אור ה' והביאו האברבנאל בספרו ראש אמנה פ"ד) שאין למנותה מצוה וז"ל: לפי שהמצוה היא מן המצטרף ולא תצויר בזולת אלוקה מצוה ידוע, ולזה כאשר נניח אמונת מציאות הא-ל, עכ"ל – היינו דלא יתכן שתהי' מצוה בלי מַצוֹה וא"כ איך נצטוונו להאמין שיש שם אלוקה דלזה בעינן מקודם אמונה במַצוֹה מצוה זו. ובבה"ג (הובא ברמב"ן שם) ס"ל כן להדיא מטעם זה, דאין האמונה ממנין המצות, יעוי"ש.

העבודה ישנה וכעת צריך רק לצעוק אל ה'

כאשר אנו עדיין נמצאים בגלות, צריך להיות ה"ייעזקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה": בני ישראל צריכים לזעוק שכבר עשו את העבודה דלימוד התורה וקיום המצוות בזמן הגלות • אמנם העבודה כבר ישנה, אבל זקוקים רק לצעקתו של היהודי שרוצים לצאת מהגלות, ואזי מתקיים מיד ה"יודע אלקים", שהקב"ה מוציא מיד את בני ישראל מהגלות • כשם שהתורה מספרת כיצד ה' סדר יציאת בני ישראל מגלות מצרים, כך גם צריך להיות סדר היציאה מהגלות הנוכחית • משיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ג - בלתי מוגה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה⁴, כך גם בגלות זו

– גלות שבה נמצאים הן היהודים בחוץ לארץ והן היהודים בארץ ישראל, כיון שנחרב בית המקדש ונתבטל המעמד ומצב דישאל במעמדם ולוים בדוכנם וכהנים בעבודתם⁵, היות ש"מפני חטאינו גלינו מארצנו⁶, ואדרבה, בארץ ישראל – פלטרין של מלך – הגלות יותר נוגעת מאשר בחוץ לארץ שאינה פלטרין של מלך –

הקב"ה נמצא יחד עם בני ישראל בגלות

א. ידוע הרי ש"התורה היא נצחית"¹. וכשם שהתורה מספרת כיצד ה' סדר יציאת בני ישראל מגלות מצרים, כך גם צריך להיות סדר היציאה מהגלות הנוכחית, וכדלקמן.

בגלות מצרים, כאשר הקב"ה שלח את משה רבינו למסור לבני ישראל שהם ייצאו מהגלות, הסדר ה' שבני ישראל צריכים לשאול את משה רבינו "מה שמוי²? וזה ממשיך ומגלה ("רופט ארויס") את מענה הקב"ה למשה³: "אהי אשר אהי גו' כה תאמר לבני ישראל אהי שלחני אליכם".

וכשם שהקב"ה בישר ליעקב אבינו "אל

(1) תניא רפי"ז.

(2) פרשתנו ג, יג.

(3) שם יד.

(4) ויגש מו, ג-ד.

(5) ע"פ תפלת "רבון העולמים" בתפלת השחר.

(6) תפלת מוסף דיו"ט (שאומרים גם באה"ק ת"ו).

לפנות אל כל בני ובנות ישראל בקול רעש גדול

יש לפנות אל כל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם ולומר להם בקול רעש גדול ובהכרזה: בשנה זו ניתנים לכל אחד מכם ומאתנו כוחות נדירים ומיוחדים לעסוק ב"הקהל את העם האנשים והנשים והטף גו' למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלקיכם ושמו רעשות את כל דברי התורה הזאת גו' כל הימים אשר אתם חיים על האדמה". ובמילים פשוטות:

הרי כל יהודי, אנשים נשים וטף, עומד בקשר עם יהודי נוסף¹, החל ממשפחתו הקרובה, ידידים, שכנים הגרים בקרבתו, חברים לעבודה, ובנוגע לתלמידים - חברים הלומדים איתו באותה כיתה, ישיבה וכיו"ב - ועד² תלמידות וחברותיהן - ובכלל אנשים בהם איתם באים במגע במשך היום.

לכולם יש אפשרות לפעול עם יהודים שסיביבם - ובמידה ידועה פעמים רבות נמצאים במעמד מסויים המקנה יכולת השפעה על הסביבה.

וא"כ במשך השנה הבאה על כל אחד ללמוד ממצות הקהל - לנצל כל הזדמנות, ובפרט ימי סגולה, ועאכו"כ שבתות וימים טובים - כדי (להשפיע ש)יתכנסו יהודים, אנשים ונשים (בנפרד כמובן) וילדים, ועד לקטני קטנים².

(מתוך הספר "קהל גדול" ע' 318 - ע"פ שיחות י"ג תשרי ו"פ בראשית ה'תשמ"ח)

1) להעיר ממור"נ ח"ג פכ"ז שהאדם מדיני בטבעו. אלא כדי ליתן שכר למביאייהו . . . וא"כ אפ"ל הוא קטן ועיין רמב"ם הל' דעות רפ"ו.
2) ראה תויר"ט למגילה פ"א מ"ג: וטף למה באו מהרש"א לחגיגה ג, א. מנ"ח מצוה תריב.

פורענות בגשמיות וברוחניות, כפי שרואים כעת בגלוי.

וכאמור לעיל, שנמצאים בכזה חושך כפול ומכופל, שאפילו כשרואים בעיני בשר שנהגו בטפשות, חוזרים למחרת על אותה הנהגה טפשית.
(תרגום חפשי משיחת מוצאי ש"פ אמור, אור לי"ד אייר, פסח שני ה'תשל"ח - בלתי מוגה)

ואזי מתקיים מיד ה"יודע אלקים"¹⁵, שהקב"ה מוציא מיד את בני ישראל מהגלות.
ג. והנה, כשם שבגלות מצרים היו כמה מבני ישראל שלא זעקו ולא רצו לצאת ממצרים ר"ל¹⁶, כך גם עכשיו ישנם ר"ל יהודים שלא זועקים ולא רוצים לצאת מהגלות!

אבל רובם של בני ישראל - עד "ועמך כולם צדיקים"¹⁷ - רוצים לצאת מהגלות, ולכן מוסיפים ביתר שאת ויתר עוז בקיום התורה והמצוות בכדי למהר את היציאה מהגלות, ביודענו את הבטחת הקב"ה שכאשר בני ישראל מוסיפים בעבודתם בתורה ומצוות, ממחרים עוד יותר את הגאולה.

ולא כמו אלו הנופלים ליאוש ר"ל מחושך הגלות, אלא יודעים אנו שאפילו אם אכן זהו חושך כפול ומכופל, אעפ"כ יש בכחו של יהודי ע"י פעולה אחת להביא את הגאולה!

וכפי שכתוב בתקוני זהר¹⁸ שאם צדיק אחד (ועאכו"כ שני צדיקים) מתנהג כדבעי הוא מביא את הגאולה, וכפסק הרמב"ם¹⁹ ש"צריך כל אדם שיראה עצמו כו' כאילו חציו זכאי וחציו חייב כו' עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

זאת-אומרת: אפילו אם נאמר שחצי עולם חייב ח"ו - אשר באמת זהו חשבון של שקר, כיון ש"ועמך כולם צדיקים" - פוסק הרמב"ם שע"י מצוה אחת, פעולה אחת, דיבור אחד או מחשבה אחת, יכולים להכריע את כל העולם כולו לכף זכות ולהביא תשועה והצלה!

15) שם, כה.
16) פרש"י בא י, כב.
17) ישע"י ס, כא.
18) הובא במאמר אדה"ז ד"ה איתא בתיקונים - בונה ירושלים ספ"ד. מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תג. וראה זהר חדש ס"פ נח (כג, ד).
19) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

ואח"כ "אנכי אעלך גם עלה".
ולכן אסור ח"ו ליפול ברוח ("זיין אראפגעפאלן"), צריכים רק ה"ויזעקו"⁷ של בני ישראל על הגלות, ואזי "וישמע אלקים את נאקתם וגו"⁸ עד ל"יודע אלקים"⁹, והקב"ה מוציאם מהגלות.

ב. ויתירה מזו, בגלות הנוכחית הדבר בתוקף יותר מכפי שהי' בגלות מצרים:

נאמר בזהר¹⁰ ומבואר בתורה אור¹¹, שבגלות מצרים הי' "וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה גו"¹² כפשוטו, משא"כ עכשיו, כאשר עורכים הכנות לביאת משיח צדקנו, הרי זה מתבטא בעבודה ויגיעה בלימוד התורה - "בחומר דא קל וחומר, ובלבנים דא ליבון הלכתא"¹³, ובכל עבודה בשדה דא ברייתא", ולא עבודת פרך כפשוטו ח"ו.

וכאשר אנו עדיין נמצאים בגלות, צריך להיות ה"ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה"¹⁴: בני ישראל צריכים לזעוק שכבר עשו את העבודה דלימוד התורה וקיום המצוות בזמן הגלות, וישנו כבר ה"חומר דא קל וחומר ובלבנים דא ליבון הלכתא" וכו', ואם-כן מדוע לאחר כ-זה מחזיקים אותנו עדיין בגלות?!

אמנם העבודה כבר ישנה, אבל זקוקים רק לצעקתו של היהודי שרוצים לצאת מהגלות,

7) פרשתנו ב, כג.
8) שם, כד.
9) שם, כה.
10) ח"ג קנג, א (ברע"מ). ועד"ז בח"א כז, א.
11) ריש פרשתנו. וראה גם אוה"ת פרשתנו ע' ח (ובהערה שם) ואילך.
12) פרשתנו א, יד.
13) כ"ה במקומות שבהע' 11 ובחז"א שם. וחז"ל: לבון הלכה.
14) פרשתנו ב, כג.

חוזרים על אותה טיפשות

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. כמדובר כמה פעמים¹ (אלא שלא רצו 'להרעיש' על-כך), שכאשר גרשו את המחבלים מלבנון, גרשו אותם מכל מקום חוץ מהעיר צור - שהיא מהקינים הכי חזקים של המחבלים (זאת יודעים כל אלו שהתעניינו בזה)!

- לא מדובר פה על קביעת הגמרא² ש"אם מלאה זו חרבה זו", ו"לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים"³ - (זהו ענין שכתוב בתורה); מדברים על ענין גשמי וחומרי: ידוע לכל, שצור היא מהקינים החזקים של המחבלים!

ולא רק שהשאירו רוח רביעית פתוחה, כדי שהם יוכלו לברוח, שלזה יש מקום בהלכה⁴ - כמדובר בהתוועדות הקודמת⁸ - כדי שהצד שכנגד לא יתייצב בכל המסירות-נפש, דבר שיכול לגרום יותר קרבנות ר"ל (אף שבנדון-דין ספק גדול אם חשבון זה מתאים - מכיון שהמחבלים פחדנים גדולים ביותר, ובודאי היו מסגירים את-עצמם ולא נלחמים; אבל בכל אופן, ע"כ יכולים להתווכח, ואין ידיעות ברורות כיצד היו צריכים לעשות)

- אלא יתירה מזו, לא כבשו כלל את העיר צור וסביבותיה! ולא בגלל שלא יכלו לכבושם, כמו שמישהו אמר שהיו אבנים גדולות בדרך... - זה שטויות ובורות: לא היו אבנים שיכלו למנוע את כיבוש העיר, והיו כל האפשרויות לכבוש את העיר ואז כל המחבלים היו בורחים משם (כשם שעשו חלק מהם, עד שהגיעה לאזנם הידיעה שלא יכבשו את העיר והם יכולים להשאיר!), וגם לא היה על כך שום לחץ מושינגטון!

ובכל זאת לא כבשו אותה רק בגלל הפחד מאלו שהיתה להם הדעה באותו הזמן. וכששאלו אותם: היתכן שלא כבשתם את צור?! ענו שכך סוכם. - עם מי זה סוכם? עם המחבלים או עם באי-כחם!

אחר-כך רצו להשלות שיכבשו את צור על-ידי ה"חרב של שלום"⁵, זו הנקראת או"ם - ולמעשה ראו מה האו"ם הצליחו לעשות, שכאשר המחבלים נעמדו כנגדם הודיעו הצרפתים (חיילי האו"ם) שהם יסוגו וישבו בבסיסייהם עד שהמחבלים יסכימו לתנאיהם, כי אינם יכולים להעמיד בסכנה את חייליהם הצרפתים.

וכאמור, המקור שממנו "תפתח הרעה"⁶ ושבו מושרשים כל הצרות - הוא מזה שלא כבשו את העיר צור! שאם היו כובשים אותה, היו רואים שמתכוונים באמת למה שאומרים, כמדובר כמ"פ בנוגע לענינים אחרים.

- הרי כלפי הפחדנים בין-כה לא יצאו ידי-חובה, כיון שבסופו של דבר כבשו חלק גדול משם, שגם צעד זה ה' היפך דעת הפחדנים - ואעפ"כ לאחרי הכל השאירו מקום של

(1) ראה שיחת מוצאי ש"פ שמיני ה'תשל"ח ס"ה
(2) פסחים מב, ב ובפרש"י.
(3) פרש"י תולדות כה, כג.
(4) ראה רמב"ם הל' מלכים פ"ו ה"ז.
(5) ראה תענית כב, ב.
(6) ל' הכתוב - ירמ' א, יד.

שהיא בגלות זו) "בחומר דא קל וחומר, בלבנים דא ליבון הלכתא כו" - אזי ברוחניות אין שום מדידות והגבלות, ולכן יכול להיות "וארו עם ענני שמיא".

ד. והנה, לאחרי כל הדיבור העיקר הוא שיהיו "אודנין דשמעיין"²³ (כמדובר לעיל²⁴) ושמה יבוא מעשה בפועל: שיהודים יוסיפו בקיום התורה ומצוות' ביתר שאת ויתר עוז, החל מהענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל, וחינוך עצמו וזולתו, מבצע תורה, מבצע תפילין, מבצע מזוזה, מבצע צדקה, מבצע בית מלא ספרים - יבנה וחכמי', מבצע נרות שבת קודש ויו"ט, מבצע כשרות האכילה והשת' ומבצע טהרת המשפחה,

והמבצע והמצוה שלכל יהודי תהי' אות באחד מספרי התורה הכלליים, שע"ז מתאחדים כל בני ישראל,

וזו גורם שעוד יותר מהר, כל בני ישראל יחד, בהתאחדות גמורה, ייצאו מהגלות לגאולה האמיתית והשלימה, בדוגמת מה שהי' ביציאת מצרים, שכל בני ישראל היו שם יחד, ומשם יצאו כולם ביחד.

ועאכ"כ כשהמציאות אינה כך, אלא רוב העולם הוא זכאי - הרי ודאי שע"י פעולה אחת יכולים להכריע את כל העולם כולו לכף זכות ולהביא תשועה והצלה!

ועד שע"י אותה פעולה אחת אפשר להביא את התשועה והצלה האמיתיים - הגאולה האמיתית והשלימה, שאזי יהי' "ואשא אתכם על כנפי נשרים"²⁰, בדוגמת מה שהי' ביציאת מצרים שמרעמסס לסוכות "ק"כ מיל היו, ובאו שם לפי ענה שנאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים"²¹ - כך גם יהי' בגאולה העתידה "וארו עם ענני שמיא"²², ברגע אחד ללא שום מדידות והגבלות.

ובמכל-שכן וקל-וחומר מיציאת מצרים: במצרים היתה העבודה "בחומר ובלבנים גו" בגשמיות כפשוטו, וכשמדברים על גשמיות הרי זה במדידה והגבלה, אשר קודם עושים דבר אחד ואח"כ עושים דבר שני ואי אפשר לעשות שני דברים בבת אחת, קודם מניחים לבניה אחת ואח"כ מניחים לבניה שני' וכו';

משא"כ כאשר העבודה היא ברוחניות (כפי

(20) יתרו יט, ד.

(21) פרש"י עה"פ בא יב, לו. ועד"ז בפרש"י יתרו שם.

(22) דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

(23) ראה זח"ב קפו, רע"ב.

(24) סוסי"ז בהשיחה (שי"ל ע"י "ועד הנחות הת").

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

תיכף יקחו אותך מהמשרד ומהמליון דולר - לגאולה...

תרגום ועריכה - מערכת "יחי המלך"

א. על הפסוק האחרון בפרשתנו¹ "כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו", מפרש רש"י ש"ביד חזקה ישלחם" קאי על ידו החזקה של הקב"ה על פרעה, ואילו "ביד חזקה יגרשם" קאי על ידו החזקה של פרעה על בני ישראל שישלחם "על כרחם של ישראל, ולא יספיקו לעשות להם צידה², וכן הוא אומר³ ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם וגו'" (ובזה מקויים הענין דמסיימים [פ' שמות] בטוב).

רש"י הוכרח לפרש כן, מצד זה שכתוב ב' פעמים "ביד חזקה", שאם לא כן הי' מספיק לכתוב רק פעם אחת.

וצריך להבין: לכאורה יכול הי' רש"י להביא רא' חזקה יותר לענין החפזון, מכך שהבצק אשר הכינו בני ישראל לדרך לא הספיק להחמיץ⁴, שזמן חימוץ הבצק הוא⁵ כדי שיעור מיל, ח"י דקות או כ"ד דקות או חצי שעה, ומדוע מביא רש"י רא' דוקא מכך שלא הספיקו להכין צידה?

ובפרט שמדובר הרי על ששים רבוא אנשים, נוסף על נשים וטף, ומקנה רב כו' שהלכו למדבר שבו נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין שם מים גו"⁶, ומובן שהכנת צידה לדרך כזו אורכת זמן רב [וזוה שלא הספיקו להכינו אינו רא' כ"כ על חפזון]?

והפלא הוא, שהפסוק "וישא העם את בצקו טרם יחמץ" מופיע תיכף לאחר הפסוק שמביא רש"י בפירושו ("ותחזק מצרים כו"), ולכאן הי' עליו להביא פסוק זה כראי, כנ"ל.

ב. ויובן בהקדים קושיא נוספת בפסוקים אלו:

הפסוק "עתה תראה גו' ביד חזקה יגרשם מארצו", שפירושו שבני ישראל לא ירצו לצאת ופרעה ישלחם כו' - בא כמענה על טענתו של משה רבינו "למה הרעותה גו"⁷.

נשאלת השאלה - הלא טענותיו של משה רבינו הם: (א) כיצד יכולה להיות הגאולה כאשר אחרי כל האותות והמופתים כו' טענו בני ישראל שנה' להם רק יותר גרוע ושאינם רוצים לצאת. (ב) איך ילך הקב"ה להוציאם ממצרים, "ערות הארץ"⁸, מקום שאסור להתפלל בו.

(* השיחה מובאת גם בקשר עם שיעור חת"ת היומי
דשבת זו. עוד בענין המדובר בה ראה בלקו"ש ח"א ע'
1 ואילך.

(4) שם, לד.

(5) ראה שו"ע אדה"ז אר"ח סתנ"ט ס"ט-י'.

(6) עקב ח, טו.

(7) פרשתנו ה, כב.

(8) מקץ מב, ט. יב.

(1) ו, א.

(2) בא יב, לט.

(3) שם, לג.

כל הדיבורים נגד ביאת משיח לא יעכבו את ביאתו

בסוף פרשת שמות נאמר - "כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו" (על כרחם של ישראל יגרשם), זאת אומרת: היו יהודים שלא רצו לצאת מגלות מצרים, ועל זה אמר הקב"ה - "ביד חזקה יגרשם מארצו": גוים יגרשו את בני-ישראל מן הגלות!!

על-פי-זה מובן שכל הענינים המנגדים ללימוד התורה כדבעי ולקיום המצוות בהידור, ודיבורים... נגד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו ממש - לא יעכבו את ביאת משיח צדקנו, ובפשטות: ביאת משיח צדקנו תהי' תיכף ומיד, "אחכה לו בכל יום שיבוא", "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", וטעם הדבר - כי "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום!!"

(משיחת כ"ד טבת ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

ההכרזה שהקב"ה אומר בכל יום באופן חדש ממש

יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה אומר בכל יום באופן חדש ממש "פקד פקדתי אתכם", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו", ו"הנה זה בא", ויש להתכונן לקבל את פניו ע"י ההוספה בקיום התומ"צ, "כפס"ד הרמב"ם (בעל יום ההילולא דכ"ף טבת, מוצש"ק זה) שע"י "מצוה אחת הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(משיחת ש"פ שמות, י"ט טבת ה'תנש"א - מוגה)

כבר כלו כל הנשמות שבגוף

מכיון שבזמן הגמרא כבר "כלו כל הקיצין", הרי, בהכרח לומר שבזמן הגמרא כבר כלו כל נשמות שבגוף, אלא מאי (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר): מכיון שבמשך הדורות נולדו עוד ריבוי בני", מובן, שניתוספו עוד נשמות באוצר ששמו גוף (ולהעיר גם מענין הגלגולים כו'); אמנם, לאחר שנולדו כל בני" במשך כל הדורות שבינתיים עד לימינו אלו, כולל גם אלו שנולדו אתמול והיום - בודאי כבר כלו כל הנשמות שבגוף, ומכיון שכן, צריך משיח צדקנו לבוא תיכף ומיד, בעיצומו של יום השבת!

(משיחת ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ח שבט ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

ד"גאולת ישראל", עי"ז שמתכווננים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד"ימות המשיח".
 כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם, כולל – ע"י ההשתתפות (או להוסיף חיזוק בזה אם משתתף כבר) בלימוד הרמב"ם דכו"כ מבני"ג, ג' פרקים ליום, או פרק א' ליום, או ספר המצוות³, ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁴, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

ונוסף ללימודו בעצמו בזה, להשתדל להשפיע גם על עוד מבני"ש שסביבו, אנשים נשים וטף, באופן ד"העמידו תלמידים הרבה"⁵, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁶, שלאחרי שיש לנו כבר את ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'" – שהוא "בחזקת שהוא משיח" – שהוא יהיה תיכף ומיד "משיח בודאי", עי"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . . ויתקן את כל העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו"⁷,

עד – כסיום הרמב"ם "מלאה⁷ הארץ דיעה את ה' כמים לים מכסים".

(משיחת ש"פ שמות, כ"א טבת ה'תשנ"ב – מוגה, תרגום מאידית*)

(6) ה' מלכים ספי"א.

(7) ישע"י יא, ט.

(* התרגום הוגה ותוקן מחדש על ידינו. המו"ל.

(3) ראה בארוכה לקו"ש חכ"ז ע' 229 ואילך.

(4) כ"ה הכותרת בדפוס ויניצאה רפד. שי.

(5) אבות פ"א מ"א.

וא"כ לכאורה אינו מובן, מה ענה לו הקב"ה בזה ש"ביד חזקה גו", הרי אדרבה, זה רק מחזק את טענותי?

והביאור בזה:

הקב"ה אמר למשה רבינו: דע לך, זה גופא שבני ישראל לא ירצו לצאת הוא משום שאצלך ישנה הקושיא ד"למה הרעותה גו", וממנה משתלשל ענין זה שבני ישראל לא ירצו לצאת!

וזוהי הוראה לכאו"א:

אל לו לומר – הרי אני מקיים מצוות מדאורייתא ומדרבנן, ואף מנהגים, והרי "המעשה הוא העיקר"⁹, ומדוע עלי לקיימם בהידור דוקא?

– ע"כ אומרים לו, שמזה שהוא איננו מהדר בקיום המצוות משתלשל שנכדו וכו' יערוך חשבון שהיות והסבא עשה זאת ללא הידור וללא חיות, במילא כיון שהוא חי כמה דורות לאחריו, הרי אינו צריך לקיים בכלל מצוות עשה!

יש לו כאן מחשב, תפוז טוב ואפי' ישיבת תו"ת!...

ג. אך עדיין קשה: הרי ידוע שאין מסיימין אלא בדבר טוב, ולכאו' לפי הנ"ל פרשתנו מסתיימת בהיפך הטוב, ומדוע לא כתב זאת רש"י בפ' וארא כו' היכן שמזכיר את האבות שלא הרהרו על הקב"ה¹⁰ וכו'?

ולכן כתב רש"י "על כרחם של ישראל", כלומר: גם כאשר הוא מסרב לצאת ממצרים וטוען לשם מה אני זקוק לגאולה; הרי הוא חי במדינה דמוקרטית שבה מרשים לו ללמוד ולהתפלל ללא הפרעה, ומה הוא זקוק לארץ ישראל כאשר שטחה של מדינה אחת כמו טקסס גדול פי כמה מכל ארץ ישראל; רצונו במחשב – יש לו במנהטון, רצונו בתפוז טוב – יש לו בלוס-אנג'לס, ואפי' יש לו ישיבת תומכי תמימים בברוקלין!... כאן (בארה"ב) יש לו אפשרות להיות "סנטור", ואם הוא גם נולד באמריקה ביכולתו להתמנות אפילו ל"נשיא"...

[ובמכל-שכן וקל וחומר:] אם אצל סבו – הדולר או איזה גוי האחראי על הנקיון ("דשעניטור") תפסו מקום, כל-שכן שאצלו יתפוס מקום הסנטי¹¹, הנשיא וגם מליון דולר... ובשביל מה צריכים לקחת אותו מהמשרד שלו בגאולה לארץ ישראל – הוא ישאר כאן עם כל ממלכתו...

על-כך אומרים לו, שהוא נמצא בגלות ממש, ושבגאולה יקחו אותו מהמשרד (ומהמליון דולר) לארץ ישראל, אלא שבינתיים עליו באמת להודות להקב"ה ע"כ שטוב לו פה, שהרי יכלו לקחת אותו לגלות עם שלשלאות של ברזל, וכפי שהי' במצרים שלמרות שבני ישראל היו ב"מיטב הארץ", בכל-זאת היו בגלות מצרים!

ומה שמינו אותו לנשיא – הרי-זה בכדי שיפעל את התפילות בבתי הספר ויתמוך בכספו בישיבות, וזהו תפקידו.

(11) בהנחה נכתב כאן גם "דער האוז און קאומנט" (ואולי הכוונה ל"בית הנבחרים"). המו"ל.

(9) אבות פ"א מ"ז.

(10) פרש"י וארא ו, ט.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהר"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

רש"י רוצה ללמדנו איך יוצאים מהגלות

ד. ולכן אומר רש"י "על כרחם של ישראל" – כלומר, שכאשר לוחצים ("מען גיט א קוועטש") את היצר-הרע הוא רוצה לצאת מהגלות, כיון שהיהודי בפנימיות הוא תמיד טוב וכאשר לוחצים אותו זה מתגלה, וגם אם הוא יודע שלא יה' לו צידה, "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"¹², אעפ"כ רצונו לצאת מהגלות.

וזהו הטעם לכך שרש"י מביא ראי' דוקא מענין הצידה: רש"י לא בא להראות לנו את המהירות שבה יצאו בני ישראל ממצרים, אלא רוצה ללמדנו שיש לצאת מהגלות גם ללא צידה כו', כנ"ל.

ה. ובזה תובן קושיא נוספת: מדוע דוקא אמירתם של המצרים "כולנו מתים"³ פעלה על בני ישראל שיצאו ממצרים, הרי הם כבר היו רגילים בצרותיו של פרעה כו', ולכאורה מה ההתפעלות מזה?

והביאור הוא: משום שהמצריים (הקליפה) בעצמם ראו את האלוקות (ולכן אמרו "כולנו מתים"), וזה פעל בדרך ממילא גם על בני ישראל שיצאו.

ולכאן, כיצד יתכן שהמצרים יידעו זאת לפני בני ישראל? על-כך כותב רש"י "ותחזק מצרים גו", כלומר, שדבר זה מבוסס בתורה (שהמצרים יידעו זאת לפני בני").

ועד"ז יהי' לע"ל "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹³, אלא שאז לא יהי' זה בחפזון ובמנוסה אלא "בשובה ונחת תושעו"¹⁴, בביאת משיח צדקו בקרוב ממש. (תרגום פשטי משיחת ש"פ שמות ה'תשכ"ה - בלתי מוגה)

(14) ישע"ל, ל, א.

(12) ירמ' ב, ב.

(13) מיכה ז, טו.

לאחרי שיש לנו כבר את ה"מלך מבית דוד" שהוא "בחזקת משיח"...

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר "כלו כל הקצין"¹, כבר עשו בני" תשובה, וסיימו הכל, כולל גם – "לצחצח הכפתורים", וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני" שיראו שהגאולה האמיתית והשלימה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר' וכו' וכו'.

מזה מובן, שאם כבר בירידה למצרים אלפי שנים לפני"ז, נמצא בגלוי "גאולת ישראל" ב"זאלה שמות בני" הבאים מצרימה", ואם עבודת בני" בכל הזמנים היא להמשיך את הגאולה במצב הגלות,

ועאכ"כ לאחרי שישנו כבר הריבוי דמעשינו ועבודתינו במשך כל הדורות, כולל – דרבי אלעזר בן עזרי' בזמנו, והרמב"ם בזמנו, וכל צדיקי ישראל בכל הדורות, עד בדורות האחרונים – העבודה דרבותינו נשיאינו המיוחסים לבית דוד משבט יהודה, כולל – העבודה דכ"ק מו"ח אדמו"ר במשך שבעים שנה בחיים חיותו בעלמא דין (תר"ם-תש"י) –

הרי **במכל-שכן וקל וחומר** בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי שסיימו הכל (כנ"ל), ישנה ההבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי' "תזכור את יום צאתך מארץ מצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח".

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין "כל ימי חיך" ו"ימות המשיח" (כמו שהיה אצל בני" בכל הדורות שלפני דורנו זה), אלא "כל ימי חיך" דכל אחד מבני", חייו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) "ימות המשיח" בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו גם כשזה במצב דלילה, "הבאים מצרימה"), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים הרגע הראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומ"ימי חיך" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (גם אם הוא כבר מבוגר יותר משבעים שנה וכיו"ב), עובר כל יהודי מיד – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין", בהמשך ד"כל ימי חיך" בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה, שהעבודה דבני" עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח", לגלות מיד ("שוין גלייך") בפועל איך שהמצב ד"הבאים מצרימה" בגלות הוא באמת מצב

(2) ראה ב"ב עד, ב ואל"ך. פסחים קיט, ב. ועוד.

(1) סנהדרין צז, ב.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיתקן ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו